

۲۰۱۹/۰۶/۲۹

پوهندوی آصف بهاند

د افغانستان پر ماشومانو او کوچنیانو باندې

د تاوتریخوالي سونامي

څوارلسمه برخه

که د نفرت پر ځای مینه وکړو، له ډېرو ستونزو به خلاص یو او ټولو سره به مو مرسته کړي وي!

ما د همدې مقالو (له ماشومانو او کوچنیانو سر د تاوتریخوالي ستونزه) په ترڅ کې څو ځلي د کوچني د قانوني سن په باب د ملگرو ملتونو د اړوند څانگو د پریکړو په باب خبرې کړي دي.

له ماشومانو او کوچنیانو سره د تاوتریخوالي په باب گڼې مقالې او کتابونه لیکل شوي دي، خو د دې پر ځای چې زموږ پر خلکو باندې مثبت اغیز وکړي، تاوتریخوالی نور هم په ډېرېدو دی او لیدل کېږي چې د هرې ورځې په تېریدو سره د تاوتریخوالي نوي ډولونه را پیدا کېږي او زموږ د ټولني پر بېدفاع ماشومانو او کوچنیانو باندې تطبیقېږي او د دې ناوړه دود ته نور هم باد ورکول کېږي.

د یو چا شخصیت د تاندې ځوانی په موده کې جوړېدونکی وي، که پام ورته ونه شي او له رنگارنگ تاوتریخوالي او فشارونو سره مخ وي، نو څه به وشي؟

کورنی تاوتریخوالی، له ماشومانو او کوچنیانو سره د تاوتریخوالي یوه جلا او د جدي بحث وړ برخه ده. د کورنیو د مشرانو خپلمنځي تاوتریخوالی یو له همدې مواردو څخه دی چې ډیری مشران یې داسې انگېري چې نو زموږ د خولي عداوت او یا لاس اچول یا وهل ټکول په ماشومانو او کوچنیانو باندې هیڅ اړه نه لري، مگر په نړۍ کې د ماشومانو او کوچنیانو د پالنې، ساتنې او روزنې ډېری څېړونکي او متخصصین پر دې باور دي چې د کورنی د غرو تر منځ نا وړه جال چلند، د ماشومانو او کوچنیانو له پاره د تاوتریخوالي حیثیت لري.

له ماشومانو او کوچنیانو تاوتریخوالی، یوازې د ماشومانو او کوچنیانو فزیکي او جنسي زورونه نه ده، بلکې د کورنی د مشرانو او نورو غرو خپلمنځي لفظي یا فزیکي بد چلن له رواني پلوه د ماشومانو او کوچنیانو د زوروني لامل

د پاڼو شمېره: له 1 تر 2

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته راوبولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلیکنې د لیکنیزې بڼې پازوالي د لیکوال په غاړه ده، هیله من یو خپله لیکنه له رالیږلو مخکې په خیر و لولئ

کېږي او ډېر ژور رواني منفي اغېز پرې کوي چې پایله یې د کوچنیانو ژوند تر ډېرې اوږدې مودې پورې تر منفي اغېز لاندې ساتلی شي.

هغه ماشومان او کوچنیان چې د لنډې یا اوږدې مودې په مخه د کورنۍ د مشرانو د خپلمنځي لفظي یا فزيکي تاوتریخوالي شاهد وي، ډېر ژور منفي اغېز ورپه برخه کېږي. د کورني تاوتریخوالي ډېری ډولونه پټ پاتې کېږي، د همدې له کبله یې ډولونه او بېلگې نه په نښه کېدای، خو که ځینو **رپوټونو** او اسنادو ته پاملرنه وشي، د کورني تاوتریخوالي په باب کېدای شي ځینې حقایق په نښه شي. د همدې حقایقو په رڼا کې که د ماشوم زورونې یو عادي تعريف ته پام وشي، هلته په ټینګار سره وېل کېږي چې ډېری کړنې دي چې ماشوم زورونه بلل کېږي، ځینې یې په لاندې ډول دي:»

- د هر چا له لوري چې وي، هغه کړنه چې د ماشوم د ازارولو سبب شي،

- د کورنۍ د نورو غړو بد او ناوړه چلن،

- د بد چلن اورېدل او لیدل دواړه ماشوم زورونه بلل کېدای شي،

- د ورځني ژوند د بېلابیلو اړخونو په زوره کنترول او څارنه،

- د کورنۍ د نورو غړو لفظي یا فزيکي تهديد،

- د کورنيو څارويو وژنه او زورونه،

او...»

هغه کوچنیان چې په کورنيو کې یا له بد چلن سره مخ وي او یا د بد چلن ننداره کونکي وي، د ځانګړو نښو لرونکي وي:

- ډېر قهرجن وي او په خوشي خبره قهر یا خوشکه کوي،

- تل ډار او خپګان ورسره وي،

- په ټولنه کې یې چلن ناسم وي،

- په بنونځي کې ضعیف وي.

د ماشومانو او کوچنیانو د اساسي روزلو یو زړه سواندي متخصص د کوچنیانو د روزنې په برخه کې **داسې** ویلي دي:

«نن په ډېرو هېوادونو کې د پلار ورځ ده. ښاغلي **Ajmal Khan** لیکلي:

"په ژوند کې مې ډېر سخت کارونه کړي دي خو تر پلارولي سخت کار نشته."

هغه رښتیا وايي د اولادونو روزنه د ماغزو تر جراحي سخت او پېچلي کار دی. له بده مرغه چې زموږ په ټولنه کې دې برخې ته هېڅ پام نه دی شوی له پوهنتون لوستي نیولي تر بشپړ نالوستي پورې ډېری وګړي نه پوهېږي چې له جسمي او رواني پلوه یو روغ انسان څه ډول وي پاتې خو د روغ انسان روزل شول. تر هغو چې مور پر ماشوم روزنه پانګونه نه وي کړې او له بل هر څه څخه مو لومړیتوب نه وي ورکړی دا ټولنه به هېڅکله ښه ورځ او ښه راتلونکی ونه ویني.

د پلار ورځ دې هغو پلرونو ته بختوره وي چې د خپلو اولادونو د ښې روزنې په پار یې هڅه کړې وي د خپلو ناسمو او غلطو تجربو پرځای یو څه زده کړي.»

که د نفرت پر ځای مینه وکړو، له ډېرو ستونزو به خلاص یو او ټولو سره به مو مرسته کړې وي!

د څوارلسمې برخې پای

د پاڼو شمېره: له 2 تر 2

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته راښوولې. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلېکنې د لیکنيزې ښې پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هيله من یو خپله لیکنه له رالیولو مخکې په څېر و لولئ